

به نام خداوند جان و خرد

فعالیت‌های یادگیری
(طراحی، اجرا و ارزشیابی)

محمود تلخ‌پور

عضو هیأت علمی دانشکده فرهنگیان

بهار ۹۸

مؤسسه آموزش عالی روانشناسی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

فعالیت‌های یادگیری (طراحی، اجرا و ارزشیابی)

صفحه آرای: مریم غلامی

طراحی جلد: سمانه رضایی

چاپ اول: ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی: تهران، بزرگراه رسالت، بعد از پل سید خندان، نرسیده به صیاد شیرازی،

پلاک ۲۸، واحد ۱۴ - تلفن: ۸۸۴۶۱۲۰۶

حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است.

سرشناسه: تلخایی، محمود، ۱۳۴۹-

عنوان و نام پدیدآور: فعالیت‌های یادگیری: طراحی، اجرا و ارزشیابی / محمود تلخایی.
مشخصات نشر: تهران: تهران: مؤسسه فرهنگی و هنری شناخت و تربیت، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۱۱۱ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۶۰۴-۶-۳

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: بالای عنوان: مجموعه آموزش و پرورش شناختی.

یادداشت: این کتاب با حمایت ستاد توسعه علوم و فناوری‌های شناختی و مؤسسه آموزش عالی علم شناختی به انجام رسیده است.

عنوان دیگر: مجموعه آموزش و پرورش شناختی.

موضوع: یادگیری - روان‌شناسی

موضوع: Learning, Psychology of

موضوع: روان‌شناسی شناختی

موضوع: Cognitive psychology

شناسه افزوده: ایران. ریاست جمهوری. ستاد توسعه علوم و فناوری‌های شناختی

شناسه افزوده: مؤسسه آموزش عالی علوم شناختی.

رده‌بندی کنگره: BF ۳۱۸

رده‌بندی دیویی: ۱۵۳/۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۸۵۰۵۰

فهرست مطالب

۵	پیش گفتار
۹	فصل اول- کلیات
۹	مقدمه
۱۲	آسیب شناسی وضع موجود
۱۴	آنچه در این کتاب می توان یافت
۱۵	فصل دوم- زمینه های نظری
۱۶	ریشه های نظری
۱۶	یادگیری موقعیتی
۱۷	اجتماعی
۱۸	موزش آیی
۲۱	تغییر در یادگیری
۲۲	تلفیق سبک های یادگیری
۲۲	ریاضی خواندن
۲۹	علوم و خواندن
۳۲	علوم و ریاضی
۳۷	خواندن و مطالعات اجتماع
۴۰	یادگیری پروژه محور
۴۳	فصل سوم- طراحی فعالیت های یادگیری
۴۳	اصول شناختی در طراحی فعالیت های یادگ
۴۹	آموزش مبتنی بر فرایندهای شناختی
۵۱	کنش های اثربخش در طراحی فعالیت های یادگیری
۵۵	معیارهایی برای بهسازی کلاس درس
۵۱	شواهد کنش های اثربخش در کلاس درس
۶۴	الگوی طراحی فعالیت
۶۵	مراحل طراحی فعالیت
۶۹	فصل چهارم- راهنمای طراحی فعالیت های یادگیری
۶۹	معیارهای کلی طراحی فعالیت
۶۹	الف: زمینه ای
۷۱	ب- طرح ریزی

۷۴	ج- اجرا.....
۷۵	د- ارزشیابی.....
۷۸	معیارهای طراحی فعالیت یادگیری تلفیقی.....
۷۹	الزامات اجرا- در اجرای فعالیت.....
۸۳	فعالیت‌های تلفیقی علوم، ریاضی و فارسی.....
۸۴	راهنمای معلم ریاضی و خواندن.....
۸۶	فعالیت‌های تلفیقی ریاضی و فارسی.....
۸۸	منابع.....
۸۸	منابع فارسی.....
۹۰	منابع انگلیسی.....
۹۴	پیوست شماره ۱- معیارهای ارزیابی فعالیت‌های یادگیری.....
۱۰۳	پیوست شماره ۱- نمونه فعالیت تلفیقی علوم، ریاضی و خواندن.....
۱۰۶	پیوست شماره ۲- نمونه کاربرگ فعالیت پل بسازیم.....
۱۰۶	کاربرگ دانش‌آموز شماره الف.....
۱۰۷	کاربرگ دانش‌آموز شماره ب.....
۱۰۹	کاربرگ ارزیابی.....

پیش‌گزار

بسیاری از اندیشمندان تربیت رسالت اصلی معلمان را «تدریس» می‌دانند، اگرچه در مفهوم تدریس بین صاحب‌نظران اختلاف نظر وجود دارد اما به نظر می‌رسد مسئله اصلی، اختلاف نظر در مفهوم تدریس نیست بلکه تعریف رسالت اصلی معلمان است. در این کتاب، «طراحی و اجرای فعالیت‌های یادگیری» به منزله رسالت اصلی معلمان تلقی شده است و از معلمان انتظار می‌رود با کمک شواهد علمی، متبر به خلق فرصت‌های یادگیری بپردازند و معیارهای لازم برای اجرای فعالیت جهت دستیابی به یادگیری عمیق را به کار گیرند و در نهایت به ارزشیابی فرایند طراحی و اجرای فعالیت بپردازند و ارزشیابی فرایند را در نظر بگیرند.

رویکرد کتاب حاضر در فرایند طراحی و اجرای فعالیت یادگیری، بهره‌گیری از مطالعات شناختی و سازگار ساختن اقدامات یادگیری با ظرفیت‌های طبیعی ذهن و مغز انسان است. به این معنا که برای تحقق فهم عمیق یا یادگیری عمیق لازم است فرایندهای شناختی از قبیل توجه، حافظه، تفکر و ... به نحو درستی به کار گرفته شود تا یادگیرندگان نه تنها به درک صحیح و کامل مفاهیم و مهارت‌ها دست پیدا کنند بلکه از امکان‌های دست‌کاری دانش و مهارت برای ساختن دانش بهره‌مند شوند و بینش عمیقی درباره نقش و نسبت خود با جهان پیدا کنند.